

Tevredenheid van beenprothesegebruikers bij het opnieuw gaan uitvoeren van dagelijkse activiteiten na de revalidatie

Aanleiding:

Jaarlijks vinden in Nederland ongeveer 3.300 operaties plaats waarbij een been wordt weggehaald. Ongeveer 95% van deze amputaties is het gevolg van problemen met bloedvaten, terwijl 5% te maken heeft met andere oorzaken zoals trauma, tumor en infecties. Dit worden ook wel niet-vasculaire oorzaken genoemd. Het gebruik van een beenprothese kan mensen helpen bij het bewegen en het uitvoeren van dagelijkse activiteiten. Toch ervaren veel beenprothesegebruikers problemen. Ze vinden de prothese niet altijd comfortabel en hebben moeite met het gebruik.

Doel van het onderzoek:

Het doel is om te onderzoeken hoe de revalidatie helpt bij een succesvolle terugkeer naar het dagelijks leven en het uitvoeren van dagelijkse activiteiten. Daarnaast wordt er gekeken naar welke factoren de tevredenheid over het dagelijks leven en de uitvoering van de dagelijkse activiteiten beïnvloeden.

Uitvoering van het onderzoek:

Voor dit onderzoek hebben we een enquête uitgevoerd met volwassen prothesegebruikers die aan één kant een beenamputatie hebben. De enquête werd verspreid via sociale media en netwerken zoals de ProtheseAcademie en lotgenotengroepen. Vijf gebruikers met een onderbeenprothese en tien gebruikers met een bovenbeenprothese hebben de enquête ingevuld. Ook is bij één gebruiker met een onderbeenprothese een interview afgenomen.

Resultaten:

Alle gebruikers hadden een amputatie ten gevolge van een niet-vasculaire oorzaak en de revalidatie heeft maximaal vier jaar geleden plaats gevonden. Onderbeenprothesegebruikers vonden de revalidatie intensief. De overgang naar huis was uitdagend door gemis aan begeleiding en vertragingen in aanpassingen aan de woning. Ze misten het contact met lotgenoten om ervaringen te delen en uitdagingen te bespreken. Ook vonden ze een opfrustraining na een tijdje nuttig, net als een training in valpreventie en het omgaan met risicosituaties, zoals natte vloeren en risico op vallen buiten op straat.

Bovenbeenprothesegebruikers vonden de revalidatie waardevol door de ondersteuning van de fysio- en ergotherapie. Door deze therapie voelden ze zich gesteund en leerden ze veel om thuis zelfstandig te kunnen leven. Ook was het uitdagend omdat ze weer moesten vertrouwen op hun eigen lichaam. In de thuissituatie konden sommigen hun activiteiten weer zonder problemen uitvoeren, terwijl anderen moeilijkheden ervaarden door een gebrek aan nazorg en advies. Zowel onderbeen- als bovenbeenprothesegebruikers benadrukten het belang van persoonlijke nazorg.

Conclusie:

Uit de ervaringen van prothesegebruikers kwamen zowel positieve als negatieve punten naar voren. Door het kleine aantal deelnemers is er geen duidelijk verschil in tevredenheid over het dagelijks leven en de uitvoering van de dagelijkse activiteiten tussen de twee groepen vast te stellen. Sommige deelnemers vonden de overgang naar het dagelijks leven zwaar, terwijl anderen het als soepel ervoeren. De factoren waarmee dit verschil te maken kan hebben zijn de mate van begeleiding van therapeuten en het gemis van sociale contacten tijdens en na de revalidatie.

Boodschap voor zorgprofessionals en/of gebruikers:

De aanbevelingen voor ergotherapeuten in de revalidatiefase zijn het bevorderen van lotgenotencontact en het gericht trainen van risicosituaties zoals vallen. Voor het gehele behandelteam van het revalidatiecentra is het advies om regelmatig de mening van de beenprothesegebruiker over het doen van zijn of haar dagelijkse activiteiten te vragen. Dit helpt om altijd te weten wat de gebruiker nodig heeft en wil.

*Door: Jildau Slikkerveer & Anouk Betten, Dr. S. Romkema
Hanze Hogeschool Groningen*

Mocht u interesse hebben in het uitgebreide verslag, neem dan contact op met prothese-academie@rev.umcg.nl